

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XX. In statu naturæ lapsæ non datur omnibus, etiam adultis, gratia
sufficiens, etiam urgente præcepto; sed eâ aliqui, justo Dei judicio, ad
aliquod vitæ tempus privantur, nec istud est Dogma ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

422 neficia, iſpis juſtè exprobrata fuit malitia ſua. Non enim Deus dicit, ſe vocaſſe, vel congregare voluiſſe per gratiam purè ſufficientem. Tertio loco dicitur quidem, in Corozain & Bethſaida factas fuiſſe virtutes, id eſt, ſigna & miracula; ſed non datam gratiam purè ſufficientem. Nec id bene inferitur ex quinto loco: Neque enim omnis gratia, cui reſiſtitur, eſt ſufficiens: quia reſiſtitur gratiæ excitanti, licet inſufficienti. Imò (ſecundùm Thomiſtas) omnis gratia eſt efficaciſ, reſpectu alicujus effectûs; non quidem quoad effectum proximum, quem Deus per eam abſolutâ voluntate intendit (qui eſt excitare voluntatem ad effectum, ad quem per antecedentem Dei voluntatem deſtinatur) ſed quoad remotum, ad quem tendit per voluntatem iſtam Dei antecedentem.

423 Nullo igitur Scripturæ ſacræ teſtimonio novus ille fidei articulus nititur. Nullâ etiam Traditione. Tameñ enim ſemper fuerit Traditio Patrum, ipſuſque etiam Eccleſiæ, dari aliquam gratiam, quæ careat effectû remoto, ad quem tendit voluntate Dei antecedente; nunquam Eccleſiæ, nunquam Patres tradiderunt, dari gratiam, quæ careat effectû proximo, quem Deus abſolutâ voluntate intendit, & ad quem gratia uſque adeò ſufficiens ſit, ut ex parte Dei habeat omnia ad eum ponendum neceſſaria. Nunquam proinde Eccleſiæ, nunquam Traditioni dari docuit gratiam Moliniſticè ſufficientem.

CAPUT XX.

In ſtatu nature lapſe non datur omnibus, etiam adultis, gratia ſufficiens, etiam urgente præcepto; ſed eâ aliqui, juſto Dei juſſu, ad aliquod vitæ tempus privantur, nec iſtud eſt dogma novum, vel Janſenianum; imò oppoſitum potiori jure videri poſſet Semipelagianum, niſi a cenſura abſtinendum ſuaderet obedientia erga Pauli V. Decretum.

424 Iſta quaſtio (ſicut & præcedentes) ſcitu neceſſaria eſt in ordine ad mores. Itaque Fauſti Regienſis l. 1. de grat. & lib. arb. c. 3. & 4. aliorumque Semipelagianorum (apud S. Proſper. epiſt. ad Auguſtinum) hæc erat definitio ac profeſſio, gratiam utique ſufficientem, quam homo pro arbitrio ſuo efficacem reddere poſſet, vel inefficacem, nulli adulto ſubtrahi, ſed ſic omnibus communicari;

Ut cunctos vocet illa quidem, invitæque, nec ullum

Præteriens, ſtudeat communem offerre ſalutem Omnibus; & totum peccato abſolvere mundum.

Et rurſus:

*..... Que ſe non ſubtrahat ulli,
Sed cupidos reſtjruet, illuſtræque volentes.*

Sic refert S. Proſper carm. de ingrat. Certum proinde eſt, quòd gratia adultis omnibus data, ſecundùm Semipelagianos, ſeipſâ non erat efficaciſ, ſed ſufficiens, ita ut cupidos reſtjruet, illuſtræque volentes, ſed

Tom. I.

ſuâ vi efficaciâque reſtj cupidos & volentes non efficeret. Quomodò ab iſta Semipelagianorum opinione ſecernatur opinio Moliniſtarum, fateor me non ſatis videre. Nam idem cum Fauſto, iuſdemque argumentis ſuſtinent, omnibus utique ratione utentibus, etiam obduratiſſimis, in reprobamque ſenſum traditis, dari à Deo gratiam vel proximè (ut ex ipſis plerique) vel remotè (ut alii) ſufficientem. Non video etiam, quomodò ſuâ illâ opinione totum juſtificationis & ſalutis negotium; à peccatoris cujuſcumque, quâmlibet obdurari, arbitrio non ſuſpendant: Cum per gratiam remotè, ſeu mediatè ſufficientem, eam intelligant, quâ quiſque certò obtenturus eſt proximè & immediatè plenè ſufficientem, ſi eam reddere voluerit efficaciſ. Ponamus enim alicui obduratiſſimo peccatori ſolùm concedi gratiam Moliniſticè ſufficientem ad eliciendum tenuiſſimum converſionis deſiderium: pendebit ab ipſius arbitrio eam reddere efficaciſ, deſiderium iſtud abſque alia gratia, dum placuerit, eliciendo. Per bonum verò iſtius gratiæ uſum ulteriorem obtinebit gratiam ſufficientem, v. g. ad orandum. Quâ rurſus pro arbitrio ſuo bene utendo, gratiam certò acquirere plenè & proximè ſufficientem ad converſionem juſtificationemque. Et iſtam per arbitrium ſuum reddendo efficaciſ, gratiam certò obtinebit ſufficientem ad perfeverandum. Quâ ſi tandem bene uti pro ſua libertate voluerit, ſalvabitur. Ergo conceſſâ omnibus gratiâ vel remotiſſimè ſufficiente Moliniſticâ, totum ſalutis negotium à peccatoris cujuſcumque beneplacito quoad efficaciam pendebit, & ſic pendebit, ut primæ partes, eo in negotio, libero hominis competant arbitrio. Quandoquidem ubi ad eandem actionem multa concurrunt, actio illi potiſſimum tribuatur, quod cætera applicat, efficaciâque reddit, ut v. g. victoria de hoſte militi, in pugna bene utenti gladio bono, ad bene pugnandum neceſſario: quia ipſe eſt qui gladium applicat, efficaciâque reddit. Quo exemplo Auguſtinus utitur..

Quòd ergo adultis omnibus uniſſim non 425 detur gratia ſufficiens, ſed aliqui peccatores, maximè excæcati & obdurati, omni gratiâ interiori, etiam inſtante præcepto, ad certum vitæ tempus, juſto Dei juſſu ſubinde priventur, communis eſt Theologia Sanctorum, uti poſteâ videbitur, eamque ſequuntur eruditi Theologi non pauci, S. Thomas inſrâ exhibendus, Henricus quodlib. 8. q. 1. Gregorius in 1. diſt. 46. Abulenſis in cap. 4. Exodi q. 12. Et in cap. 2. Deuteronom. q. 10. Adrianus VI. q. 3. de pœnit. in ſolut. argum. Cajetanus jentaculo 8. q. 1. Et in cap. 19. Joan. ad illa verba, non poteram credere. Facultas Theologica Lovaniſis in Cenſura anni 1587. Et in juſtificatione ipſius. Facultas Duaceniſis in Cenſura anni 1588. contra Leſſium & Hameſium. Thomas de Lemos in Panoplia grat. to. 4. l. 4. p. 2. c. 10. 11. 12. 13. 14. 15. Alvarez in Congregatione 43. de Auxil. coram Clemente

Hhh 2

VIII. Contenson. to. 5. dissert. c. 2. q. 1. alique non pauci, ita ut certissimè errent, qui contrariam opinionem esse putant de fide. Quia *summam fidei non spectat questio, utrum excacatis & obduratis gratia omnis interior, etiam sufficiens, à Deo denegetur*, uti sapienter observat Natalis Alexander in Paralipom. Moralib. pag. 358. Non est igitur dogma istud novum, nec Jansenianum: utpote à celeberrimis Doctoribus & Catholicis Universitatibus, diù ante Jansenium traditum, sicut & uno consensu à Patribus infra referendis.

426 Unde cum Germanus Becheferius, S. Th. è Societate Professor, in Thesis propugnatis in Collegio suo Parisiensi 14. Decemb. 1699. positione 8. dixisset: Errare illos qui aiunt, peccatores nonnullos ita deseri à Deo, ut ab interiore illius luce penitus secludantur, tametsi peccatori planè obcæcato & obdurato peccata nihilominus impurentur: tanta ex ista positione exorta est offensio, ut eam Sorbonæ Doctores benè multi, ab Illustrissimo D. Noaillo, Parisiensi Archiepiscopo, sententiam rogati, confingendam censuerint. Quod ne fieret, Becheferius: ad sedandam offensioem, declinandamque censuram imminentem, sequentem declarationem (offerente Rectore Collegii, præbenteque Rectore Novitiatus) eidem Illustrissimo, nunc Eminentissimo compulsus fuerit præstare: *Primum profiteor, nunquam in ea me sententia fuisse, ut crederem, eos qui vocantur excacati & indurati, non peccare amplius, vel sua illis peccata minime imputari à Deo; imò me semper tenuisse, & nunc etiam tenere, ex Scriptura & Patribus certò constare, quòd peccent, & quòd peccata illis impurentur. Profiteor insuper, quantumvis mihi persuasum sit, obduratos nequaquam omni carere interiori gratiâ, quæ ad implenda præcepta sufficiat; haud propterea voluisse me ullâ censurâ notare illos, qui nec pauci sunt, nec infimi nominis, Theologos è Catholicis, quos contraria in opinione, aq̄e in Ecclesia permixta, versari certum est: neque, cum in prædicta positione dixi, errare illos, aliud à me intellectum esse, quàm quòd fallantur.*

427 Ingentis enimverò temeritatis esset, sententiam illam damnati erroris, vel Jansenianæ novitatis censurâ notare, quæ asserit vel infidèles aliquos, vel peccatores obcæcatos & induratos, omni internâ mentis illustratione, voluntatisque excitatione (in quibus gratiam suam sufficientem Molinistæ constituunt) ad certum vitæ tempus, etiam urgente præcepto, subinde justo Dei judicio destitui: cum solidum habeat in Scriptura fundamentum, sitque communis doctrina sanctorum Patrum; eamque Augustini, Prosperi & Fulgentii esse, liberalissimus gratiarum sufficientium distributor Vasquez fatetur in 1. p. disp. 97. c. 3. Theophylus quoque Raynaudus in censura inofficiosæ censuræ n. 21. dicit, quòd S. Augustinus in expositione quarundam propositionum ex epist. ad Rom. c. 12. apertè in ea est senten-

tia, quòdquæ etiam Author libri de prædest. & grat. apud Augustinum in appendice tom. 7. (quem librum probare ipse nicitur esse D. Fulgentii) cap. 14. & 15. Pharaoni indurato negat vocationem & misericordiam intrinsecam (ad quam spectat auxilium sufficiens) solam ipsi concedens vocationem per flagella extrinseca. Additque Theophylus Raynaudus, quòd in eandem sententiam concesserunt S. Gregorius l. 11. Moral. c. 5. & l. 31. c. 11. S. Isidorus l. 2. de summo bono c. 15. Anselmus in cap. 12. Matth. vel potius Petrus Babylo-nius, verus (ut ipse putat) ejus operis Author, & S. Thomas 2. 2. q. 2. a. 5. ad 1. Plures alios SS. Patres, Basilium, Chryostomum, Cyrillum, Hieronymum, Isidorum Pelusiotam, Damascenum, &c. unâ cum Augustino, Prospero, Fulgentio & Patribus in Sardinia exulibus dabimus cap. 21. & 22.

CAPUT XXI.

Gratiam sufficientem, in statu natura lapsa, omnibus non dari, ex Scriptura & Patribus ostenditur.

Verè verè Scriptores, omnibus omninò gratiam sufficientem dari sustinentes, non satis considerant veritatem hanc certissimam, misericordiæ Dei esse, quòd non omnes, in primo Adam lapsi, nunc generatim omni gratiæ auxilio destituamur. Nulla quippe esset in Deo iniquitas, si non aliquibus, sed etiam omnibus hominibus auxilium sufficiens ad salutem negaret, inquit Bellarminus l. 2. de grat. & lib. arb. c. 4. addens, quòd hæc propositio certissima est, apud eos qui ex divinis Litteris peccatum originale noverunt.

Si nulla tunc foret in Deo iniquitas, multò minùs nunc, dum illud non omnibus, sed aliquibus negat, & (ut Augustinus ait de dono persever. c. 11.) quibus non vult subvenire, non subvenit. Qua de re perspicua est Apostoli sententia Rom. 9. *Quid ergo dicemus? Nunquid iniquitas apud Deum? Absit. Moysi enim dicit: Miserebor cuius misereor, & misericordiam præstabo cuius miserebor* (alludit ad cap. 33. Exodi v. 19. ubi sic: *Miserebor cui voluero, & clemens ero in quem mihi placuerit*)... Ergo cuius vult miserebor (gratiam conferendo) & quem vult indurat, gratiæ auxilium subtrahendo, uti cum SS. Patribus exponit D. Dionysius Carthusianus. Ne quis verò hinc inferat, induratos, gratiâ destitutos, istoque in statu mandata Dei violantes, à peccato excusandos, ob impotentiam ea servandi, mox sibi objicit versu 19. *Dicis itaque mihi, quid adhuc queritur? voluntati enim ejus quis resistit? Hoc est dicere* (inquit Augustinus epist. 194. aliàs 105. c. 6.) *quid de nobis sit querela, quòd Deum offendamus male vivendo, cum illius voluntati nemo possit resistere, qui nos obduravit, misericordiam (id est gratiam) non præstando?*